

„EDINOST“

izhaja dvakrat na teden, vsako sredo in soboto ob 1. uri popoldne.

„Edinost“ stane:

za vse leto gl. 6.—; izven Avst. 9.— gl.
za polu leta 3.—; „ 4.50 „
za četrt leta 1.50; „ 2.25 „
Posamične številke se dobivajo v prodajalnicah tobaka v Trstu po 3 nov., v Gorici in v Ajdovščini po 2 nov.
Na naročbe brez priložene naročnine se upravnštvo ne osira.

EDINOST

Oglaš in oznanila se račune po 8 nov. vsake v petitu; za naslove z debelimi črkami se plačuje prostor, kolikor bi ga obseglo navadnih vrstic.
Neslana, javne sahvale, osmrtnice itd. se račune po pogodbi.

Vsi dopisi se pošiljajo uredništvu v ulici Carintia št. 25. Vsako pismo mora biti frankovano, ker nefrankovana se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in inserate prejema upravnštvo v ulici Carintia 25. Odprte reklamacije so proste poštnine.

Glasi slovenskega političnega društva za Primorsko.

• V edinost je moč.

Govor dež. posl. Iv. Hribarja v 14. seji deželnega zbora Kranjskega dne 24. novembra 1890.

(Po stenografičnem zapisniku.)

(Konec.)

Ali more kdo po vsem tem, kar sem vam povedal o razmerah na Primorskem, še dvomiti, da gre vladi pred vsem za zatiranje slovenskega življa? Videč, kako se na Primorskem proti nam podpira laški življ; kako se laškemu jeziku daje prednost pred jezikom slovenskim in hrvatskim; da, kako se laški jezik povsodi uriva v notranje uradovanje, samo zato, da se izpodriva slovenski in hrvatski jezik ali ne bode prišlo do prepričanja, da se vse to godi po nekem načrtu, katerega sem poprejoznačil?

Gospoda moja! Vsak jezik in vsak narod je našej vladi mil in drag, samo da ga more porabiti proti Slovanom. Mislite-li, da bi v Bosni in Hercegovini modra naša uprava pod vodstvom madjarske ekscelencije Kallaya ne bila že davno upepljala turški jezik, ako bi se bil v teh deželah le količkaj udomačil za časa turškega gospodstva? Zato pa je iznašla bosenski jezik, kakor nekda pri nas „kranjsko špraho“, samo da jej ni treba pisati in izgovarjati pristujenega izraza: hrvatski ali srbski. In če se najvišji funkcionarji eminentno „kraljevske države“ sijajnim načinom udeležujejo v Sarajevu sprejema onih Muhamedancev, katere je verski fanatizem gnal na grob proroka v Mekko in Medino, ali ni opravičena trditev, da je to ravnanje naperjeno naravnost proti Slovanom; proti onim, istim Slovanom, ki so stoletja in stoletja branili Avstrijo ponovnih navalov razdiv-

divjanega muhamedanskega življa?

Gospoda moja! To nam daje mnogo misliti. Obupati bi morali nad Avstrijo, če bi ne vedeli, da je Bog ni vstvaril za razpad, in zato more slepota, v kateri tavajo sedaj njeni državniki, trajati le še nekaj časa. Bilo bi čudno, da bi merodajni krogi nikdar ne prišli do prepričanja, da le Slovani smo oni element, ki ima interes do obstoja Avstrije: da le na nas se ima opirati ta država, ako hoče, da ostane mogočna in imenitna.

Res! Danes zidajo odločujoči krogi vse na zvezo z Nemčijo in Italijo. Ni mam povoda, da bi dvomili o iskrenosti čutil cesarja Viljema in kralja Umberta. Ali jasni ti osobi vladarski nisti še narod nemški in italijanski, ne moreta v imenu teh dveh narodov odločevati v vsakem oziru. Kako pa mislita ta dva naroda, izražata se jasno, tako jasno, da bi bili mogli tudi merodajni krogi na Dunaji že priti do prepričanja, kaj bode konec ti nenaravni zvezi.

Gospoda moja! Ni treba posebnega proroškega duha, da vidi človek, kako bode jedenkrat zopet prišlo leto, podobno letu 1866, ko bodo navalili na Avstrijo od severa Nemci, Lahji od juga. Premočna je narodnostna ideja in preveč upliva ima, da ne bi iz nje nastala gravitacija na severu in zapadu v Berlin, na jugu v Rim. Znamenja, ki nam to predveščajo, vidna so vsaki dan.

In kdo bode tekaj poklican, da brani Avstrijo? Oni, ki so jo branili l. 1848. in 1866.

Gospoda slavna! Ko sem v jednej preteklih sej med govorom prijatelja svojega dr. Tavčarja zaklical, da so bili Slovani, kateri so leta 1866. branili Avstrijo nemškega navala, tedaj se je to silno smešno zdelo srečnemu posestniku graščine Habaške, čestitemu poslancu veleposestva,

je obrniti, da najde potrebnega nauka ali pa pomoči za svoj blagor in pa svojo korist. Ne do tistih, ki se mu usiljujejo, nego do tistih, o katerih je prepričan, da mu bodo pomagali do pravega blagostanja, se on obrača; zbog tega si nekateri zaman razbijajo glavo in brusijo pete: časi so taki, da si bodo pri tem svojem razbijanju svoje orožje skrhal, če ne celo polomili, ne da bi — komu kaj škodovali.

Pa naj jim daje potuho kdor si bodi ali pa kak transfuga, ki je priletel mej nas, kakor bi z nebes padel. Punctum!

V takem letnem času, kakor je baš ta zima, pride pa človeku v kljub mrazu in slabim potom, marsikaj pred oči, ki ga več ali manj zanima, da ne rečem, da dostikrat tudi to, kar mu pride tudi že samo na ušesa!

Ker sem v predzadnjem „sobotnem pismu“ omenil bil vam o mojem prijatelju Matevžu v Begunjah pri C i, kako vzgleden fant je to in pa zavidanja vreden (jaz, ki imam včasih v nekem oziru pravo „smolo“, ga zgolj nevoščljivosti nit lepo pogledati ne morem!). Vam moram danes povedati, da je najti tudi ljudi med našim narodom, ki so manj vzgledni, nego pa zavidanja vredni, vredni pa vsekako nekdanjih vojaških — palic. Pred nedolgo

gospodu baronu Lichtenbergu. Obžalujem da ga danes, ko mu odgovarjam, ni navzočega (dr. Schaffer kliče — ruft: Er ist ja da) — res, vidim, da je tukaj — in zato ga zagotavljam, da na tem ni bilo prav nič smešnega, temveč, da je stvar jako resna. Ali je častiti gospod tovariš z one (desne — rechten) strani pozabil, kaj se je zgodilo leta 1866., ko so po nesrečni bitki pri Kraljevem Gradcu, ko je naša armada bila pogazena, nemške čete približevale se Dunaju? Takrat je lokavi pruski kancelar pl. Bismark ponudil voditeljem českega naroda, da bode vzpostavil stari sijaj kraljevine Češke, ako se izreko za odpad od Avstrije. Možato so v interesu Avstrije odbili češki voditelji zapeljivo to ponudbo. Kdo vé, če bi Avstrija ne imela danes drugo obliko na severu, ako bi bili voditelji českega naroda takrat ravnali drugače? Vidite, tako so Slovani branili takrat Avstrijo pred Nemci, da ne govorim o tem, koliko slovanskih polkov je krvavelo pod Sadovo in pri Kraljevem Gradcu.

In kako je bilo l. 1848? Na Dunaji nastal je upor: Madjari pa so začeli odkrito vojsko proti Avstriji. Tistikrat pa so se vzdignili hrabri hrvatski sokoli pod vodstvom junaškega svojega bana Jelačića, tedaj so Slovaki, Rusini in Srbi zbirali prostovoljne čete in vsi ti roji šli so v boj proti Madjarom za Avstrijo. In ko je kljub temu Avstrija skoro omagovala; ko se je zdelo, da bodo Madjari skoro triumfovali; ko se je že majal prestol cesarja avstrijskega kot kralja ogerskega; tedaj prihitela je na pomoč slovanska Rusija in rešila je Avstrijo propada, ohranila je cesarju avstrijskemu kraljestvo ogerako. Ali torej niso Slovani zares tiati element, na kateri se more Avstrija zanašati vselej in tudi

časa pokazal je namreč do zdaj še neznan zlikovec svojo surovo naravo na Unci pri Rakeku.

Ta brezmejno hudobni eksemplar človeške družbe izbral si je bil one dni v žrtev svojega maščevanja ali le golega sovraštva, — konja posestnika A. Gnezde z Unca. Poiskal je ubogo žival, ter jej z ostrim nožem zadal jeden sunk med rebra, da je 9. t. m. poginila. Bodisi da se ni plašil ni pred kaznijo, ki ga bode doletela. bodisi da je računl na to, da jej bode ušel, reči se mora, da je v našem prostem narodu tu in tam še vedno neka divja prav ukoreninjena, katera bi se morala v enacih slučajih, ko pokaže „rožičke“, temeljito udušiti! — Pa — ker se v šoli palica več rabiti ne sme, se nasledki marsikje pozneje pokažejo. Upogni drevo, dokler je še mlado — ko dorase, se trudiš prijatelj zastonj! Exempla docent!

Da pa ne mislim s takim „bodečim“ utisom tega pisma zaključiti, kakor morda Vi, gospod urednik, in pa kaka ljubka čitateljica, mislita, dodam — nolens volens, še to-le:

Kakor vidite je poštni pečat mojega oddajalnega kraja in pa urada, le nemšk, pa pred par leti ni bil tak, nego bil je tudi slovensk; pol ure od tod oddaljeni

v dneh največje stiske? Nili tedaj blaznost, če jih hoče zatirati? Zlasti pa imamo mi Slovenci in Hrvatje v Istri, prebivajoči na jugu države, prevažno nalogo, da branimo Avstrijo proti navalom ekspanzivnega in skrajno nevarnega italijanskega življa in da ji ohranimo jedino znamenito trgovsko pristanišče, brez katerega bi jej bila podvezana glavna žila življenja. Silno se tedaj pregrešujejo oni, ki delujejo v ponemčenje in polasčenje Slovencev in Hrvatov, kajti ti delujejo na severu in zapadu „pour l'empereur de l'Allemagne“, na jugu pa „pour le roi d'Italie“. Žal! da to očitano zadeva našo vlado v polni meri.

Vender pa smemo biti prepričani, da se bodo nazori v merodajnih krogih končno vender-le spremenili, in da bode tedaj mogoče nam Slovincem združiti se v jedno upravno celoto, v kateri bode imela Avstrija mogočno trdnjavo proti ekspanzivnemu in nevarnemu laškemu življu; pa naj naš uradni list, katoremu se v poslednjem času popolnoma nedostaje objektivnosti in takta, dela še tako neslane dovtype o „muthmassolichen Zeitpunkt des vereinigten Sloveniens“.

Visoka gospoda! Le še nekoliko besedi. Vsaka redno urejena država ima poleg ostalega tudi dolžnost, da skrbi državljanom za politično odgojo. Kakošna je bila ta politična odgoja doslej pri nas? Madjari biliso v odkritem uporu proti državi, sedaj pa gospodujejo v njej neomejeno in izročeni so jim Hrvatje, Slovaki, Srbi in Rusini, ki so

poštni urad pa ima še vedno na pečatu ime kraja v slovenskem in nemškem jeziku! Jaz smatram to logiko — bacilom, katerega bi, da sem župan, udušil s takim korakom, s kakoršnim ga bode udušil mestni zbor Ljubljanski, zahtevajoč — vsled predloga obč. svetovalca dr. Majarona — od poštnega ravnateljstva Tržaškega za Ljubljansko mesto poštnih pečatov z imenom v obeh jezikih! Menite-li, da poštno ravnateljstvo tej zahtevi ne bode ustreglo?! Jaz trdim, da bo, ne trdim pa, da so nekateri občinski odbori po deželi tudi tako samozavestno narodni in — energični! A kakšni da so, tega — povedati vam ni treba!

Vse bolj zavestni pa so nekateri uradniki v svoji uniformi, nekateri pa tudi ne. Pri Slovincih opazujem, da tisti, ki je še ne nosijo, so pri občevanju še vedno „narodnjaki“, oni pa, ki jo že nosijo, so pa v njej prelevili se v prave čudake, — tako da človek res ne ve, se li bojé, uniforme, ali — se boje slovenske narodnosti. Jedna bo prava; žal mi je, da je torej tudi jaz nemam uniforme in pa da jo nosijo tudi taki, ki jej ne delajo ni časti, ni je — nositi ne znajo, a za danes vam tudi teh ne povem! Brrr! mraz je, mraz!

Gadobèr.

PODLISTEK.

Sobotno pismo.

Mraz je, mraz, gospod urednik! Pošteno zimo smo dobili! — Ko bi zastopniki slovenskega naroda tako točno spolnjevali svoje dolžnosti, kakor jih narava, potem — bi bili mi Slovenci lahko dokaj bolj, recimo: zadovoljni, in nemara celo ponosni, nego imamo uzroka biti sedaj! Tako pa nas zebe v tej zimí in naj bi bila še tako „mehka“, in sem pa tam stresa nas mraz, videče da se zastopniki slovenskega naroda tresejo pred vsakim — ministerskim vetričem! — Brrr! mraz je mraz, gospod urednik! Slovenci smo — prokleta pohlevne duše!

Prav za prav sem se mislil jaz baviti danes z narodno neznačajnostjo, o kateri tožijo nekaterniki. Ker se pa uprav ti sami ne ravnaajo po tem, kar drugim propovedujejo, se mi v istini gabi, baviti se odveč z ljudmi, ki le platoniški ljubijo narodno idejo, a pogumno molče, ko je treba ljubezen to dejanski pokazati; kajti v sedanjem veku tudi priprosti slovenski narod ni tako „megljen“ v glavi, da bi ne vedel, kam se mu

se borili proti njim za Avstrijo, na milost in nemilost. Na Českem prizadeva si vlada, akoravno ima vso zaslobo pri Čehih, da jim urine pogodbo, katera je na izključno korist Nemcem in na očitno škodo češkemu narodu. Na jugu vrše se v laških krajih demonstracije vladi sovražne; ali vendar podpira vlada laški element proti zvestemu in lojalnemu slovenskemu življu. Ali ni to čudna politična odgoja? Bode-li vladi ustrezno, če bodo narodi začeli izvajati moralo iz te politične odgoje?

S tem končavam. Dolžan sem bil spregovoriti, da označim svoje stališče in da povem, kaj mislim o našem političnem položaju. Vem, da sem si s svojim govorom morebiti nakopal preganjanja, katero se bode začelo v Ljubljani in bode segalo preko Dunaja dalje na sever. Toda to me ne plaši. Ko sem prevzel mandat, kateri so mi zaupali volilci Ljubljanski, imel sem trdno voljo, da hočem izvrševati ta svoj mandat vestno in z vsem prepričanjem, pa naj bi zato trpel tudi preganjanja. Bode uverjeni, da ga bodem tudi za naprej izvrševal tako in da bodem vselej jasno izražal svoje mnenje.

Upam, da bodo državniki avstrijski prišli v kratkem do prepričanja, katero sem izrazil s temi svojimi besedami; ko bi se pa vendar motil, tedaj — no tedaj nimam drugega odgovora, ko nemško poslovice, ki se glasi: „Wem nicht zurathen ist, dem ist auch nicht zu helfen“. (Odobranje med poslanci in na galerijah).

Za „božičnico“.

Kdo se ne spominja veseljem in neko tajno ginjenostjo onih srečnih mladostnih dni, ko je brezskrben otrok pričakoval nepopisnim hrepenenjem božičnega večera! Željno pričakuje otrok pomembnega večera, vsaj mu ima spolniti kako tajno željo. Mali Jezušček ki pride na svet, utegne mu kaj prinesiti. In res se Jezušček mnogih spomni tega večera. Po premožniših hišah praznujejo več ali manj sijajno „božični večer“ ter otroke razvesele z lepim božičnim drevesom in malimi jaslicami, ki jim predočujejo prve Odrašeni-kove dni. A koliko je pa starišev, ki si jedva privoščijo mal ustni priboljšek; dá, mnogi, niti tega ne! Kako bi še otroke razveselili z eno ali drugo igračico, s tem ali onem oblačilom! Mi, katerim je bila sreča v tem pogledu milejša, ali ne obžalujemo revnih otrok? Ali jim ne privoščimo onega veselja, katerega smo sami nekdanj uživali?!

Dá, vsi mi, ki smo si naložili skrb za odgojo slovenske dece, naložili smo si tudi skrb, da nedolžne otroke razveselimo z božičnim drevesom in z večim ali manjšim darom. Blagodušne gospe in gospodične se trudijo že par mesecev, da naberejo bodisi denarja, ali kacega drugega daru, s čijim bi obdarovale deco. Da gre velikodušnim damam za to požrtovalno početje velika hvala, mora vsakdo priznati. Ni posebno prijetno, trkati na tuja vrata in prositi „milostine“. Četudi večina blagih podpornikov vé ceniti to žrtvo in je takoj pripravljena z radostjo odpreti mošnjo, znebiti se prosilka vendar ne more nekega neprijetnega čuvstva. Kako pa je tedaj, ko dotični ne razumejo — ali nečejo razumeti — in je treba na dolgo in široko razlagati kaj in kako? O onih pa, koji — dasi bi lahko pomogli, dasi razumejo in se sicer radi vtevajo med Slovence — zavrnejo s surovo opazko — molčim. Vsakdo, ki poseda tedaj kaj blazega mišljenja, ustregel bode prošnji blagih dam. Vsaj se ne zahteva niti tisočakov in tudi ne stotakov. Kar kdo more in hoče, to naj dá. Vsak dar, bodi-si v denarji, ali oblačilih, ali jestvinah, sprejme se hvaležnim srcem.

„Odrpno srcé, odrpne roké

Imej za trpečega brata“

pravi pesnik. In če je ta brat nedolžen otročiček, kateremu manjka gorke suk-njice, celih čevljev, zimskega krilca, treba je plemenitemu človeku tem rajše slušati pesnika.

„Božičnica“, katero priredi ženska podružnica deci otroških zavodov, je pomenljiva v dvojnem pogledu. Otroku se napravi nepopisno veselje in kar je še važniši: navduši se ga za lepo in dobro. Lepi utisi, katere zadobi otrok o taki priliki, ostanejo mu neizbrisljivi še v poznih letih. Čuvstva, katera ga navdajejo v mladih dneh, ostanejo merodajni tudi za poznejše življenje. Ako se odrasli spomni teh prijetnih dogodkov, spomni se tudi, kdo mu jih je povzročil in gotovo ne pozabi rojakov-dobrotnikov in dosledno rodu svojega. —

Z „božičnico“ ne le, da oblečemo potrebno deco, ne le, da jo razveselimo, marveč blažimo jej srce, oplamenimo jej čuvstva. Z „božičnico“ podpiramo vero in narodnost.

Polagali smo na srce blagim podpornikom plemenito svrhu „božičnice“ in upamo, da se bodo mnogi odzvali našim besedam, ter pripomogli, da se bode mnoge „nabralo“. Če smo pa povdarjali važnost „božičnice“, nismo še nikakor trdili, da bi se otroke sijajno obleklo in potratno razsipalo težko nabrani denar. Blage dame, znajo, kako mučno je „nabirati“, znajo tedaj tudi, kako drag je oni denar. Štediti morajo tedaj vsak krajecar ter paziti, da ga po nepotrebnem ne zavržejo. Z oblačilom naj se obdari le potrebno deco. Otrokom, katerih stariši lahko preskrbe obleke, zadostuje le pogled na božično drevo, kaka sladčica in mala igračica. In uprav v tem pogledu se je večkrat grešilo. Obdarovani so bili čez mero tudi otroci precej imovitih starišev.

Kolikokrat smo obsojali naše nasprot-nike, češ, oni vabijo našo deco v njih zavode z raznimi darovi. In ali nam ne morejo tudi oni istotako očitati, ako tudi mi odveč obdarujemo otroke. Zato pa moramo paziti, da pridemo v okom enakim neresničnim sumnjam s tem, da deco le po potrebi obdarimo. A ni le ta razlog, radi katerega moramo štediti darove. Ako se otroke preveč obdari, navadijo se oni na darove in obiskujejo zavod le radi darov, a ne s kacega drugega plemenitega namena. Potem takem bi bili otroci radi darov, a ne darovi radi otrok. In ali se mi trudimo in žrtvujemo, da dosežemo to neplemenito, podlo svrhu? Ne!! Kaj bi koristil ves trud, denar, zgubljeni čas? Gorko tedaj polagamo na srce onim, ki poznajo gnotne razmere otrok, da pazijo, kako in v kaki meri se razdele darove. V prvi vrsti se tu obračamo do vrtnaric, ki najbolj znajo, kateri več ali manj potrebuje. Sprejele so službo in poznati morajo se službo zvezane dolžnosti. Delati morajo, a tako, da bode njih delovanje zadostilo zahtevam in nameram podružnice. Pri odločitvi darov jih ne sme nikakor voditi kaka sebična namera, ali pa simpatija do tega ali onega otroka.

Slavni odbor naj strogo pazi, da se ne pripete enake neprilike in naj štedi denar. Če preostaje kaj denarja od „božičnice“, spravi naj se ga v blagajno. Ni strahu, da bi tam dobil rjo. Podružnica ima vsako leto večje stroške, umestno je tedaj, da se ostali denar spravi za druge potrebe.

Vsem onim pa, ki blagodušno podpirajo našo deco in omogočujejo, da se „božičnico“ lepo praznuje, zakličemo: „Bog plati dobro jim dejanje!“ Boris.

Politični pregled.

Notranje dežele.

Budgetni odsek državnega zbora odobril je proračun. Plener je interpe-

loval finančnega ministra glede vprašanja vravnjanja valute. Finančni minister obžaluje, da mu ni možno dati določnega odgovora, ker se še niso sporazumeli glede posamičnih vprašanj. Šešla se pa bode posebna enketa. Na interpelacijo Mengerjovo odgovoril je finančni minister glede preustroje direktnega davka, da se vrše v skupnem ministerstvu posvetovanja ob dotičnih postavnih načrtih, katere vlada predloži, ko so zopet snide državni zbor.

Državni zbor zboroval bode do dne 18. t. m. in se potem posvetovanja odlože. Počitnice trajale bodo letos najbrže nekoliko dlje nego navadno, ker se po Božiču snidejo še nekateri deželni zbori.

Ministerstvo za notranje zadeve opozorilo je vse oblasti, da pazijo na socijalistiškega agitatorja Padlewskega — ki je nekda pobegnil na avstrijska tla, — ker je na sumu, da je v Parizu umoril ruskega generala Seliverstova.

Odlični česki poslanec dr. Pravoslav Trojan izstopil je iz „Češkega kluba“ (državnozbornskega). Pridružilo se mu bode gotovo več družih poslancev. Na osnovo kake „srednje“ stranke se ne misli, pač pa se vrše mej Trojanovimi somišljeniki in mladočeškimi klubom pogajanja radi vstopa teh poslancev v rečeni klub. Pogajanja se vrše ugodno.

Vnanje države.

V kratkem predloži se ruskemu državnemu zboru postavni načrt, po katerem je naseljevanje ptujcev v Rusiji prepovedano. Vsi dosedanji naseljenci primorani bodo pridobiti si rusko podaništvo, ali pa zapustiti državo.

Carica ruska podarila je 50.000 rubljev za črnogorske šole.

Italijanski parlament otvoril je kralj dne 10. decembra s posebnim prestolnim govorom. Mej drugim je rekel, da je izginila nevarnost mejnarodnih sporov in da se je po vsej Evropi razširilo prepričanje, da se ohrani mir. Po starih tradicijah branil je vedno pravice meščanske oblasti kakor tudi pravice cerkve svojih očetov, ne da bi pri tem žalil druga verstva; ali nikdar ne bi dovolil, da se v imenu te cerkve za politične namene poseže v suverenno avtoriteto. — Apostrofa ta priča nam, da italijanska vlada ostane na poti dosedanje svoje cerkvene politike.

Kralj Belgijski slavi sivej 25-letni vladarski jubilej. Posebna deputacija avstrijskega 27. polka odšla je v Bruselj — koji polk nosi ime rečenega kralja — da mu čestita ob tej priliki.

DOPISI.

Iz spodnje okolice 5. decembra t. l. (Izv. dop.) V „Edinosti“ se je že večkrat omenjalo magistrata kot politične oblasti za okolico, dočim spada mesto s predmestji vred v področje c. kr. policije. Izražala se je tudi želja — želja vseh pravih okoličanov — naj bi se poskušalo od dotičnih strani delovati na to, da bi spadala tudi cela okolica v področje c. kr. policije mesto tržaškega magistrata. Okoličani žalibog predobro občutijo posledice, katere izhajajo od tega!

Med tem ko opravljajo po mestu in predmestjih — ter tudi v škednji — dotično službo policijski stražarji, opravljajo enako službo po ostali okolici žandarji — spadajoči v področje tržaškega magistrata. Žandarji po okolici opravljajo tako rekoč dvojno službo in sicer: svojo orožniško in policijsko. — Če se že Trst s okolico smatra kot skupno mesto, ena dežela, naj se pa uvede tudi v okolici polna jednakovnost z mestom.

Ali temu dosedaj ni tako! Uvidevati je lahko razliko, katera vlada v tem obziru med mestom s predmestji na eni in okolici na drugi strani. Policijska moč v

rokah magistrata nam zori jako grenak sad. Posebno v zadnjih letih dogajalo se je čestokrat, da so žandarji n. pr. iz Proseka peljali v mesto po celo četo ukle-njenih mladeničev, oziroma mladih mož. In kako je bilo njihovo hudo delstvo? — Storili niso drugega, nego peli po noci, po določeni uri — slovenske pesmi! Ne odebrujemo to, ali dotičniki vendar še niso radi tega zločinci. In gospoda se še bahajo se svojo „santa liberta!“ Dá, prostost jim je ljuba, a poznajo jo le za-se. Da, lahonska gospoda! lepo prostost dajete okoličanom, osobito onim, kateri h ne more doseči (bolje ugonobiti) nedosegljiva Vaša omika! O kakovosti vaše „santa liberta“ pouči nas usoda beneške Slovenije, usoda 60.000 naših bratov, umirajočih pod „cvetom evropske kulture!“ In ti sinovi naroda, „stvarilca svetovne kulture,“ ne vedo pač menda v geografski svoji modrosti za istinito prosto Švico, kjer žive Francozi, Nemei in Italijani skupno kot jeden narod — uživajoči vsi enake pravice!

Ne dolgo temu ustanovila se je v Barkovljah žandarmerijska postaja z okrajnim zapovedništvom. Nijeden ni vedel temu uzroka, a te dni smo izvedeli, kdo se je potegoval za to! Lagali so in obrekovali Barkovljane, da so le dosegli svoj namen. Ali Barkovljani niso razbojniki in dotični „rapporti“ na glavno poveljništvo v mesto so vedno — prazni! Žandarji sami pravijo, da v Barkovljah ni tako, kakor si so mislili, da ljudje niso taki, kakor se jim je poročalo!

Nekdo imel je minole dni opravka pri deželnem žandarmerijskem poveljništvu v mestu. Tu se mu je naravnost reklo, da (poveljništvo) nikoli ni namerjalo ustanoviti v Barkovljah žandarmerijske postaje, a prisilil jih je k temu tržaški magistrat, kateri je pripravil na svoje stroške potrebne prostore itd. ter ni hotel sploh odjenjati z svojo zahtevo za ustanovljenje žandarmerijske postaje. Navajalo se je neki, da je tam neko društvo („Adrija“ op. pisca); da so prišli „magistratne straže“ večkrat v dotiko z domačim ljudstvom ter bile menda preslabe za vzdrževanje reda itd. Vse to je bilo maslo našega vsemogočega. Videč, da ga nikdo ne pogleda — toliko manj pa pozdravi — domišlja si, da smo vsi barbari, ki mu strežemo po življenju. Besedam tega človeka so gotovo verjeli na magistratu, kajti tu ima poljski čuvaj, ali magistratni birič več zaupanja, nego prvi okoličanski veljak rodoljub!

Preprečiti so hoteli zadnjo veselico „Adrije“, a ker se jim to ni posrečilo, vpili so, da utegnejo nastati nemiri, ker so Italijani razburjeni.

Magistratni gospodje si pa kar ne morejo vcepiti v modre svoje buče, da je Barkovlje popolnoma slovensko predmestje. Tam živi namreč čez 2.200 duš, a med temi ni niti 100 Italijanov. Magistratni uradnik v Barkovljah, sestavljajoč pred časom nek važni svoj „rapport“, razvrtil je pa Barkovljane tako-le: „Tukaj (v Barkovljah) se razločujejo prebivalci tako-le: Zmerni Slovani (Slavi moderati), radikalni Slovani (Slavi radicali) in Italijani“. „Naravno je“, omenja potem ta „rapport“, „da se zadnji stranki (?) ne strinjate s prvo in da nastanejo lahko iz tega nemiri!“

K temu ni treba komentara; taka poročila so navadna in na nje se opira slavni magistrat. Magistratu je glas celokupnega domačega ljudstva „bob ob steno“ in ozira se le na tamošnjega „ljubljenca“, kateri — ako le more — dela na kvar domačinov — proti njim gnotnim in narodnim interesom. Ta človek ni miroval, dokler se ni ustanovila v Barkovljah žandarmerijska postaja, a uprav ti žandarji se čudijo zmernemu vedenju Barkovljanov in se čudijo tembolj neumestnim poročilom, označujočim Barkovljane kot divjake! — Deputacija okoličanov, katera se ide poklonit Njeg. Veličanstvu cesarju na Dunaj, naj ne pozabi tudi slavnih naših „kapovil“.

Z Goč pri Vipavi začetkom decembra. (Izv. dop.) Redki kakor bele vrane so dopisi, dohajajoči iz naše vasi. Tudi danes mi ni namen govoriti o dobrem vinu, ne o čistih in zdravih kletih, ki se nahajajo pri nas. Namen mi je danes istotako važen predmet, koji bi imel znancem našim pričati, da se je vendar nekaj storilo za njih. Po najbližnjih, kakor tudi oddaljenih krajih zavedajo se ljudje že dolgo narodnosti svoje. Le Goče, Bogu bodi potoženo, spé se vedno smrtno spanje! Kaj pa je temu krivo? Morda revščina? Premnogo jih je uprav pri nas, kojim se ni boriti za vsakdanji kruh, a vendar taka mlačnost! Poglejmo si pol ure oddaljeno vas P....; kakim veseljem človek opazuje to ljudstvo, koje gre vsako nedeljo in praznik po božjem opravilu v narodno zavetišče, da prebira novosti, da se kratkočasni čitanjem; ne more-li tega storiti, vzame si na dom koristnih in poučljivih knjig in časopisov, da se pouči o neznanih mu rečeh. Je-li na Gočah, kjer je nad 100 h.-št., tudi tako? Na svojo žalost pritrditi moram, da ne! Pač pa vlada — ne bodi mi šteto v greh — ob nedeljah in praznikih, seobno pa o zimskih večerih po različnih krajih vasi naše in o različnih časih obrekovanje, psovanje, nevoščljivost in zavist v največji meri. Zakaj vse to? Odgovor je lahek; ker ti ljudje nimajo nikakega pravega društva, ker nimajo zavetišča, kjer bi prosto svoje ure zgubili leposlovnim, zabavnim in poučljivim čitanjem. Imajo sicer razne shode in v različnih hišah. Kaj so tam godi, to vé najbolje tisti, koji je bil kedaj po naključji sam pričujoč. Danes vzame se tega na dnevni red ter se mu hoče izmolsti ves sok iz njegovih kostij. Jutri pride zopet drugi na vrsto. Tako pride sovraštvo med sosedé.

Pomanjkanje prave ljubezni do bližnjega svojega, zaničevalno posmehovanje za vse, kar je lepo, dobro, koristno in blago; osobnost in zatiranje vsacega, kdor ne trobi po njihovi kvedrasti pameti, o vzroki trdemu temu spanju.

Preidimo zopet k predmetu. Velevažno, prekoristno bilo bi kako „Bralno društvo“, kajti le to delovati bi moglo v prosep vse občine, kakor tudi v korist podrejenih jej vasi. Čitanje preskrbljuje nam v vsaki dobi priobjeljeno delo, sladko in koristno zabavo; odvraca nas od hudobnega in nemirnega sveta, posaja nas mej modre in mirne moze. Pametno čitanje je tolažilo v skrbeh; razumen voditelj na poti življenja; baklja svoji nevednosti; podpora v nesrečah, mirna družba v prepirih, zdravilo dušnim bolestim; gotov pripomoček in gotovo sredstvo proti ljudem in njihovi krivičnosti. Zato naj mladeniči naši ne oporekajo, trdeč, da nimajo materialnih pripomočkov. Vse leto spijejo naj le nekaj kozarcev vina manj, to vendar ne bo taka pokora, tudi oslabei ne bodo radi tega: s prihranjenimi novej napravili si pa bodo mnogo mirnih, veselih, kratkočasnih in zabavnih ur. Saj je vendar tudi nekaj mladeničev, koji so bili malo v srednjih šolah. Raje kakor da se bratijo z ljudmi, kateri jim niso v nobeno čast — kajti sv. Avguštin pavi: „Povej mi s kom se družiš in jaz ti povem, kdo si“ — zapuste naj stara pota, stare shode, opuste naj ono sebičnost: „če je ta, jaz nisem“; vse tako naj opuste in naj delujejo domovini v blagor. Tekmujejo naj mej seboj in sprevideli bodo, da je ta pot boljša. Če se bodo starih napak držali, ne dosežemo ničesar, v posmeh bodemo zavednim sosedom našim. Zavednim možem pa kličem: Ne vstrašite se; zavrnilimo vsacega, kdor bi hotel z hujskanjem in zasmehovanjem vtihotapati se k nam. Trud bo sicer velik, treba bude velike požrtvovalnosti, a ne plašimo se je! Po trudopolnem delu se sladko počiva. Složno podajmo si roke, kajti:

V slogi moč rodi se prava,
V slogi vsepišni raj cvetó,
V slogi se razvija slava,
V slogi raj na svetu je.

Žrtvujmo vse svoje moči za sveto na-

rodno stvar! Da bi le moje dobrohoteče besede padle na rodovitna tla! Prvi bodem pozdravljal ta vspeh z najsrčnejšim veseljem.

V to pomozi Bog in sreča junačka.
Gočan!

Domače vesti.

Osobna vest. Dne 11. t. m. vsprejelo je Nj. Veličanstvo v avdenciji namestnika tržaškega viteza Rinaldinija.

Imenovanje. Gospod Ivan Legat, profesor veronauka na državni gimnaziji v Trstu, imenovan je kanonikom stolnega kapiteljna Tržaškega. Izrazujoči čestitke svoje vrlemu možu, želimo, da gimnazija naša zadobi Legatu vrednega naslednika.

Opozorjenje. Nabiralec podpisov na peticijo radi užitinske linije opozarjamo še enkrat, da prineso pole s podpisi jutri v nedeljo dne 14. t. m. ob 10. uri p. p. v prostore „Del. podp. društva“. Za isto uro vabljeni so tudi člani odseka za sestavo peticije.

Za podružnico sv. Cirila in Metoda na Greti, oziroma za otroški vrt v Rojanu, se je nabralo v pušici krme „Pri društvu“ v Barkovljah do 9. t. m. 3 gl. G. Josip Žnidarič, kateri ne zamudi nobene prilike nabirati v korist nedolžnih naših otročičev, nabral je 8. t. m. med Barkovljani v gostilni „Pri rumeni hiši.“ 2 gl.

Za podružnico sv. Cirila in Metoda nabrali so rodoljubi pri sv. Ivanu v gostilni Miočovi 7. t. m. for. 1.30.

Za „božičnico“ so darovali sledeči gospodje: Kristijan Dejak 10 gl. Vekoslav Kalister 1 gl. Profesor Jesenko 2 gl. Varto Julij 2 gl. Ignacij Pokorny 50 kr. Godina 50 kr. Žbona in gospa 2 gl. Vadnov 2 gl. Gospa Machne 3 gl. Gospa Kanobel 2 gl. Kozak 5 gl. Gospa Abram Ema 2 gl.; njeni otročiči 1 gl. Gospa Mörixbauer 2 majici i 2 para za pestnice. G. Umek en par čevljev. J. B. drovesce za „božičnico“.

Vabilo k božičnici in zabavnemu večeru, koja priredi načelnštvo ženske podružnice sv. Cirila in Metoda v nedeljo dne 21. decembra t. l. v dvorani hôtela „Europa“ (Piazza Caserma) s sledečim vspešnim: Spored božičnice: 1. Govor gdéne. vrtnarice. 2. Molitev. 3. „Pri jaslicah“, deklamuje Škerjanec. 4. „Pri jaslicah“, petje. 5. „Sirotka“, deklamuje Debednjak K. 6. „Vesela pevka“, pojejo štiri deklice: Šmuc M., Kresović J., Seme O., Vičeljo M. 7. „Božični večer“, otroška predstava izvršujejo: Rožanc M., Cetin I., Čepek I., Gorjup I., Kresović A. 8. „Veselo naša vrsta“, petje. 9. „Nedolžno srcé“, deklamuje Maurin S. 10. „Zahvala“, govori Naberger J. 11. „Zahvalna pesem“, petje. 12. „Cesarica pesem“, petje. 13. Razdelitev daril. 14. Govor gdéne. voditeljice. Začetek ob 3. uri popoludne. — Spored zabavnega večera: 1. Tamburaši. 2. M. Brajša: „Istarska himna“, poje zbor. 3. Govor. 4. Tamburaši. 5. I. pl. Zajc: „Hrvaticam“, poje zbor. 6. „Šopek narodnih pesnij“, izvaja se na citrah. 7. G. Fisenhut: „Svibanjska“, poje zbor. 8. „Valovje“, valcer, izvaja se na citrah. 9. Tamburaši. Začetek točno ob 7. uri zvečer. — Ustopnina k božičnici 10 nvč. (otroci prosti) in k zabavnemu večeru 20 nvč.

Odbor „Tržaškega Sokola“ razpošilja „naznanilo“, tikajoče se predpustnih plesov tega društva. Opozarjamo, da je to le nekaka predobjava in da se bodo posebna vabila pozneje razpošiljala.

„Tržaško podporno in bralno društvo“ ima jutri ob 3¼ uri popoludne v svojih prostorih izvanredni občni zbor. Dnevni red smo že objavili.

Plesni odsek „Delal. podp. društva“ ima svoj prvi plesni venček dne 5. januarja 1891.

Pevsko društvo „Adrija“ v Barkovljah ima jutri dne 14. t. m. ob 4. uri pop. svoj III. izvanredni občni zbor v

gostilni „Alla bella Trieste“ z sledečim dnevnim redom: 1. Nagovor predsednika. 2. Predruženje pravil v smislu §§. 4—11. zak. 15. nov. 1867. 3. Slučajno vpisovanje pevcev in podpornih udov. 4. Posamični predlogi in želje. — Po končanem zboru bude „pevski večer“. K obilni udeležbi vabi ODBOR.

Ljudsko štetje. Vsi oni, ki nimajo v Trstu domovinske pravice, morajo si preskrbeti domovnico. Oni, ki niso v Trstu rojeni in se niso tu poročili, morajo si preskrbeti tudi krstni list. Te dni razdeli magistrat mej hišne gospodarje, odnosno administratorje, objavne liste in zavitne pole s potrebnim poukom vred. Liste te s poukom vred morajo hišni gospodarji dne 29. decembra razdeliti mej svoje stanovnike. Liste izpolnijo ti poslednji sami in jih podpišejo lastnoročno. Za one stranke, ki ne znajo pisati, izpolnijo liste hišni gospodarji ali administratorji, ali natanjčno tako, kakor so dotičniki izpovedali. Za možke, rojene v letih 1871. do 1881. treba je poli priložiti prepis krstnega lista. Dne 3. januarja prihodnjega leta poberejo hišni gospodarji vse te listke in jih oddajo magistratu dne 5. januarja. Posebnemu komisarju bude nalog, pregledati vse te liste. Ako se mu stvar dvomljiva zdi, poda se ta komisar v stanovanje dotičnika, da poizveduje pri njem samem.

Po zgornji okolici hodila bude posebna komisija, da poizveduje ustmenem potem. Tej komisiji treba je predložiti iste dokumente, kakor v mestu. V Trstu in po okolici rojeni dobivajo pri veleč. gg. župnikih potrebne krstne liste zastoj. Mestni magistrat izraža nado, da bude vse prebivalstvo z ljubeznijo podpiralo to delo, kateremu namen je, da v monarhiji in v inozemstvu razširi pravo luč glede gospodarskih, moraličnih in socijalnih odnošajev v deželi naši. Tudi naša želja je, da se razmere naše pokažejo v pravem svitu, ali bojimo se — ne, uverjeni smo! — da ima mestni magistrat resnicoljubje le na jeziku, ne pa v srcu. Naši nasprotniki težijo vedno po tem, da kažejo svetu odnošaje take, kakoršni v resnici niso. Zato pa bodimo mi en opreznjši, kajti ako storimo svojo domoljubno dolžnost, bude dobiček le na naši strani. Postopajte torej pogumno in odločno!

„Il Piccolo“ sprivil se je z lastno mu surovostjo na škedenjce dolžeč nekatere tamošnje rodoljube „croatiana“ in podpihovanja. Kot „žrtvo strastnih tamošnjih Hrvatov“ (?) navaja tamošnjega župnika, ki se je, kakor znano, vsako pot pokazal laškega pristanika ter kolikor možno oviral razvoj narodne slovenske ideje. Škedenjski farani so po pravici nezadovoljni s svojim duševnim očetom, kateri, ne da bi drugim bil v vzgled v borbi za svete narodne pravice ter podpiral one dobro misleče farane, ki se trudijo, da se ljudstvo vname za svojo narodnost; ampak marveč vedno pobija narodno idejo in se sploh kaže slovenski narodnosti svojih župljanov nasprotnega. To svoje nasprotstvo pokazal je osobito o priliki zadnje veselice pevskega društva „Vesela“, h kateri ga je odbor uljudno povabil. Odgovor njegov je našim čitateljem že znan. Kakor slišimo namerujejo škedenjci prositi na dotičnem mestu, da se sedanji župnik premesti ter v škedenj pošlje možak, kateri bi slovenskemu življu bil pravičnejši. Uprav ta prošnja dala je rečenemu glasilu povod, da se z znano strupenostjo zaganja v škedenjske veljake, kojih pa groznje tega časopisa gotovo ne odvrnejo od započete delo, temveč je še k temu spodbude.

Iz spodnje okolice se nam piše: Pri popisovanju peticije okoličanov na državni zbor v zadevi nove ižitinske linije opozovati nam je mōči mišljenje okoličanov.

Cikorijaši trobijo namreč v svet, da se podpisuje za ločitev okolice od mesta in še več enacih neumnosti — le da bi

odvracali ljudstvo od podpisanja. Okoličanov pa, kateri verujejo take neumnosti, je jako malo. V Barkovljah se jih je vzdrževalo od 75 podpisov 5. — toraj ravno ca 4%. Med tem 4% je le polovica pravih renegatov, kateri delajo to vsled tega, ker je peticija napravljena po pol. društvu „Edinost“, da bi se s tem ne zamerili bivšemu svojemu strežaju! Druga polovica, t. j. 2%, pa spada med take, kateri živé, delujoči pri narodnih naših nasprotnikih. Tako vrsto ljudi je prištevati pa neumestnemu strahopetstvu!

Vsled nezavednosti in praznega strahopetstva vzdržujejo se taki ljudje podpisov za imenovano peticijo. In vendar gre ta istinito le za blagor lastnih njih družin, — lastnih otrok!

Semenj v Bazovici. Dne 20. t. m. bude v Bazovici navadni semenj za živino in raznovrstno kramarsko blago.

Iz Koperščine se nam piše: „Govorimo resnico, laži se bojimo, mir vam bodi“ berejo otroci v šoli, toda odrasli lahoni tega ne vedo. Visoko ces. kr. namestništvo v Trstu je po sl. e. kr. okrajnem glavarstvu v Kopru nek utok brez postavnih podpisov vrnilo, v katerem se med drugim bere: „Il defunto Parroco di Truška Ed. Kosec ebbe a lasciare in testamento alla suddetta Comune di Truška l'importo di fior. 1100 (!) per erigere una scuola in quell'comune“. Zaradi tega plemenitega daru so mu Truščani izprosili po sv. Petru pri Bogu življenje, da se zdaj živ in zdrav spet znajde kot župnik na Katinari pri Trstu. Živili! Po tem takem zamorejo č. gg. župniki upati, da kadar po tudopolnem delovanju odmrjejo v jedni fari, zopet ožive za novo farno.

Poroka na smrtni postelji vsrila se je te dni v mestni hiši za ubožne. Na plučah neozdravljivo bolani Henrik Freiburger iz Brna, ki pa je ležal na oddelku plačujočih, amatral je za svojo sveto dolžnost, da pred bližajočo se smrtjo da ljubici svoji in otroku svojemu tudi svoje ime. Svetemu obredu prisustvoval je voditelj magistrata Gandusio in nekoliko drugih gospodov. Dne 10. t. m. je Freiburger umrl.

„Kmetovalca“ 22. številka ima naslednjo vsebino: Sušilnica za razne kmetijske pridelke — Ivan Nikolj Terščenko. — Razne reči — Vprašanja in odgovori. — Gospodarske novice. — Uradne vesti c. kr. kmetijske družbe kranjske.

Živic in družb. v Trstu

imajo v svojej zalogi, ulica Zonta št. 5, vsakovrstne stroje za kmetijstvo in vsako drugo rabo, kakor tudi vse za stroje potrebno. Posebno priporočajo s esalke (pampe) za kalanje vode, pretakanje vina, gasenje požarev, škropljenje trt in drevja; cevi za vodovode in vsako drugo rabo izlitega in kovanega železa, svinca, kaučuka, lana; mlatilnice in čistilnice za žito, mrvilnice za koruzo, slamoreznice, stiskalnice in mastilnice za grozdje itd.

Prodajajo le iskušeno izvrstno vnanje in domače, garantirano blago po niskih cenah, ter je razpošiljajo prosto carino po deželah.

Stroje pri nas kupljene popravljamo kadar je potreba in priskrbimo druga za porabljene njih dele.

Schivitz & Comp.

pripravljena od lekarja g. PICCOLI-ja v Ljubljani, je uplivo zdravilo, ki krepeča želodec, mehča čisti, odpravlja zlato žilo in odganja gliste.

Sestavljena je iz zdravilnih, v rastlinstvo spadajočih snovi ter ni nikako drastično učinkujoče, marveč lahko, delovanje organov ureja in zdravi, katero organizmu kar nič ne škoduje, če se prav delj časa rabi. 11—15

Esence za želodec pošilja izdelovatelj proti poštnemu povzetju v škatljah po 12 stekleničah za gl. 1.36; po 24 za gl. 2.60 po 36 za gl. 3.84; po 44 za gl. 4.25; po 55 za gl. 5.26; po 110 za gl. 10.30; po 350 za 50 kr. — V steklenicah po 15 kr. prodaja se skoro v vseh tu- in inozemskih lkarnah.

!! Pozor !!

Naznanjam slavnemu občinstvu, da prodajam na trgu Ponte Rosso šte. 3.:

Mleko iz St. Petra

na Krasu, 1-6

ki je vsaki dan sveže molženo in se dovažava v Trst po dvakrat na dan.

Liter mleka stane 12 kr., smetana ali posnetek pa 80 kr. liter. Surovo maslo 1 gld 20 kr.

Fran Geržina.

Varujte konje!

Nakupil sem za polovico navadne cene vso zalogo neke velike slovite tovarne za konjske plahte. — Oddajem torej, dokler bude dopuščala zaloga, velike debele, široke, neobrabljive konjske plahte po skrajno nizkih cenah:

Konjske plahte eden in pol metra dolge in široke komad gld. 1.50	
Konjske plahte eden in tričetrti metra dolge in široke komad gld. 1.80	
Konjske plahte rumenodlakaste " " 2.50	
Konjske plahte rumenodlakaste, double " " 3.50	
Gospoke plahte posebno fine " " 8.-	
Tigraste plahte posebno fine " " 12.-	
Bouret svilene plahte " " 8.50	

Proti gotovemu plačilu ali poštnem povzetju razpošilja tovarniška zaloga

S. Altmann,

Wien, I., Dominikanerbastei Nr. 23. Exporteur.

15-1

Veliki polom!!!

Novi-York in London nista prizanesla tudi evropskemu ozemlju in je bila tudi neka tovarna za srebrnino primorana razdati celo svojo zalogo proti mali odškodnini za delo samo.

Pooblaščen sem, da izvršim ta nalogo.

Jaz podarim vsakotremu, bodisi bogatemu ali ubogemu, naslednje stvari za samo odškodnino v znesku 6 gl. 60 nov. in sicer:

- 6 komadov najfinjših namiznih nožev s pravim angležkim rezalom,
- 6 komadov amer. pat. srebrnih vilic iz enega samega kosa,
- 6 komadov amer. pat. srebrnih žlic za juho iz enega samega kosa,
- 12 komadov amer. pat. srebrnih žličic za kavo iz enega samega kosa,
- 1 komad amer. pat. srebrn. zajemalca za polivko iz enega samega kosa,
- 1 komad amer. pat. srebrn. zajemalca za mleko iz enega samega kosa,
- 6 komadov angležkih Victoria-tas,
- 2 komada krasnih namiznih svečnikov,
- 1 komad precejvalec za čaj,
- 1 komad najfinjši potreševalec sladkorja.

42 komadov skupno.

Vsi ti gori navedeni predmeti stali so pred čez 40 gld. in se določeno za minimalno ceno 6 gl. 60 nov. Amerikansko patent-srebro je skozi in skozi bela kovina, koja obdrži barvo srebra 25 l. t. za kar se garantira. Najbolji dokaz, da ta inserat ni sleparija, je to, da vzamem blago nazaj, ako ne bi ugajalo, in da povrnem plačano svoto.

Posilja samo po poštnem povzetju ali predplačilu

P. Perlberg's Agentur

der vereinigten amerikanischen Patent-Silberwaaren-Fabrik in Wien, II., Rembrandtstrasse 33.

Resno svarilo do vseh, ki nemajo še police

bodisi glede pridobitve posojila, ali pa kot volilo svoje družini (polica je namreč iste vrednosti kot gotov denar), posebno ugodna za zadolžene hišne posestnike in posestnike zemljišč, ker ob priliki nenadane smrti zaostali po izplačanju zavarovane glavnice zadobe poseststvo neobremenjeno; imenitna za novoporočence, ker je moči brzo pogojno zavarovati zakonska in otroka; slednjič porabljiva za kavejjo ali depot in pri trgovskih drugih v mejsebojno osiguranje.

Polica za zavarovanje na življenje je za vse slučaje najgotovejša, najvarnejša in najboljša naložitev kapitala in in jej je dati prednost pred vsemi hranilnicami.

Kako in s katerim načinom je najbolje dobiti to polico pove ustmeno ali pismeno, povsem diskretno in brezplačno.

Assecuranz

Ober Inspektor „Klein“

Wien, II. Ob. Donaustrasse 59; 3-5 ure. Brezplačna pojasnila v vseh hipotekarnih in zadevah osebnega kredita.

Lastnik pol. družbe „Einigkeit“.

Zdravnik za zobé

Fr. Dollereder

via Dogana št. 2 13-13
ordinuje od 9. do 5. ure.

PRILIKA!

Vsled američanskih colnih odnošajev možno mi je bilo, kupiti celo zalogo neke slovite tovarne za ogrinjala;

možno mi je torej vsaki dami podati veliko, debelo in gorško ogrinjalo za nezasišano nizko ceno a. v. gld. 1.35.

Ta krasna ogrinjala d-ba se v vseh barvah, svitla in temna, s krasno borduro in finimi franžami, eden in pol metra dolga in eden in pol metra široka. Da spravim blago hitro v denar, prisiljen sem razprodati te rute za cene po nič.

Razpošilja na vse strani po poštnem povzetju

S. Altmann,

Wien, I., Dominikanerbastei 23.

Riccardo Dinelli

Via S. Lazzaro št. 15, Trst.

Zaloga alabastra vsake kvalitete in oblike.

Tovarna za gips

različnih vrst na drobno in debelo. Izdeluje kipe iz gipsa po nizkih cenah. 46-48

Forinta 5 do 10 svak-danja stalna zasluzba bez kapitala i pogibelji pružamo svakomu koji se hoće baviti razprodajom srećaka i vrijednostnih papira, zakonom dozvoljenih. Pomoć pod naslovom srećke (Lose) na ekspedicijski oglasa: J. Danneberg, Wien I., Kumpfgasse 8.

Equitable

zavarovalna družba na življenje združenih držav
120 Broadway, New-York.

Ustanovljena l. 1859 v edino svrhu, da sprejema zavarovanja na življenje. Koncesijonirana za kraljevstva in dežele zastopane v drž. zboru avstrijskem vsled prev. ministerske naredbe od dne 11. oktobra 1882 šte. 6499.

Skupna glavica koncem l. 1889	gld. 267,875.772
Od katere rezerva prebitek 4%	56,802.685
Stanje zavarovanj leta 1889	1,577,541.665
Nova zavarovanja " "	438,160.250

Ves prebitek se razdeli mej zavarovance ne da bi bili isti obvezani na slučajni povrat.

Equitable ima kot posebno jamstvo za avstrijske zavarovance poslojpe na Dunaji (Stoek im Eisenplatz) vredno gl. 1,300,000.

Equitable sprejema zavarovanja na sledeće kombinacije:

1. Proste tontine t. j. da zavarovancu, plačujočemu skozi gotovo število let, ki se določi pri podpisani oglasila, ne izplača dotična letna dividenda, ampak ostane v posestvu družbe in po preteklem določenem času se razdeli mej živeće zavarovance. Ako umrje zavarovaneec kadarkoli poprej, dosegel je v korist svoje rodbini namen, kajti družba izplača tej vso zavarovalno svoto. Ako zavarovaneec pa živi do določenega časa, vživa sam najobširnejše sad svoje opreznosti. Po tem načrtu zavarovanja sme se zavarovaneec po enem letu gibati povsod kamor mu drago in tudi v slučajih dvoboja, samoubojstva in sodnijske smrtne obsodbe izplača družba rodbini vso zavarovalno svoto in sicer to tudi po enem zavarovalnem letu. Izključeno je seveda vojništvo v vojskinezi času.

2. Polovične tontine to so jednake prostim, samo da je zavarovalnina nekoliko nižja in zavarovanecevo prosto ribanje, dvoboj samoubojstvo itd. stopi šele s tretjim zavarovalnim letom v veljavo. — Obrok tontin znaša 10, 15 in 20 let.

3. Navadno zavarovanje na slučaj smrti z letno dividendo, katera se prične z drugim zavarovalnim letom in jo sme zavarovaneec sprejemati vsako leto, ali jo lahko pusti za pomnoženje zavarovalnega kapitala, pri tem slučajih se svota pomnoži skoraj za trikrat. Pri tem načrtu so zavarovalnine jednake istim polovičnim tontin.

Vsaka poizvedovanja radovaljno pojasnjuje

Generalni zastop za Primorsko, Dalmacijo, Kranjsko itd.

v Trstu pri Antonu Seacoz, trg sv. Ivana šte. 2 II. nadstropje.

CARLO PIRELLI

mejnarodni agent in speditér

Trst, Via Arsenale št. 2.

Oddaje listke za železnice in parobrode mornarjem in delalcem po nizkih cenah in na vse kraje. 15-17

Semenj v Bazovici.

Dne 20. t. m. bode v Bazovici navadni semenj za živino in raznovrstno kramarsko biago. Prebivalce tržaške okolice, Goriške, Istre in Kranjske opozarja se posebno na ta semenj. Za prodajo živine je ta semenj izredno ugoden, ker je mestna klavnica pri rokah. Gg. kramarji najdejo gotovo obilo kupovalcev.

Zobobol mine precej, ako se pomaže z „Algofonom“. Stekleničica stane 20 nvc. Dobi se samo v odlikovani lekarni Praxmayerjevi „Al due Mori“, „Piazza grande“ v Trstu. 1-10

Vozni listi in tovorni listi v

Ameriko.

Kraljevski belgijski poštni parobrod

„RED STEARN LINIE“ iz Antverpena direktao v

New York & Philadelfijo

koncesijonovana črta, od c. kr. avstrijske vlade. Na vprašanja odgovarja točno: koncesijonovani zastop 40-42

„Red Star Linie“

na Dunaju, IV Weyringergasse 17,

ali pri

Josip-u Strasser-u

Speditionsbureau für die k. k. Staatsbahnen in Innsbruck.

Kôtranove sladčice

katere izdeluje lekarničar

PRENDINI v Trstu

Telefon št. 334. 7-30

Velika poraba ki je dandanes v navadi rabiti kôtranove izdelke prepričala me je, da sem začel sam izdelovati iz pristnega kôtranovega izvlečka iz Norvedskega izvrstne sladčice podobne onim, ki dohajajo iz inozemstva

Te sladčice imajo isto moč kakor kôtranova voda in glavice (Kapsule), lažje se, prožljivo in prebavijo ter se prodajejo po prav nizkej ceni. Da se ogne ponarejanju na enoj plati vdobljeno ime izdelovalca Prendinija in na drugoj besedo Catrame. V Trstu se prodajejo v lekarnici Prendini v škaticah po 40 kr., prodajejo se tudi v vseh večjih lekarnah v drugih deželah.

AVGUST BRUNNER

TRST

Via Conti številka 6 a.

Tovarna strojev in železnic

Die Maschinen-Fabrik und Eisengieserei von

Augusta Brunner-ja

August Brunner

übernimmt alle einschlägigen Arbeiten als: MASCHINEN, PRESSEN, PUMPEN, GITTER, SAULEN, R. HREN, grössere und kleinere REPARATUREN.

Za notranje dežele prosto carine.

Nach dem Inlande zollfrei.

Telefon št. 291. 11-12

„Posebnosti“

pariške svetovne razstave in dunajske poljedelske razstave.

„Čudež novega veka“

je elektromehonični užigalec iz srebrnikelna, krasno smailiran, ki se užge po mehaničnem pritisku pri najhujšem viharju in pri vsakem vremenu in nikdar ne odpove. Ta neobhodno potrebni predmet stane samo: komad gld. a. v. 1.50.

„Neizogibno potrebno za vsacega“

je američansko univerzalno orodje; to obstoji: iz jednih klešč, 1 kladiva, 1 noža, 1 potezalca vijakov, 1 potezalca zamaškov, 1 stiskalca zamaškov in rezalca stekla; vse to prav masivno in trpežno; to univerzalno orodje more se kaj prikladno v žepu nositi in stane samo: komad 1 gld.

„Vse novotni prozeza“

novo iznajdeni aparat na par za kuhanje, s katerim se more v najkrajšem času s parom pripraviti pečenko, ribe, juho, krompir, zelenjava itd. itd. Ta aparat z loncem vred stane samo:

- Za 2 litra prostora a. v. gld. 3.50
- Za 3 litre prostora a. v. gld. 4.-
- Za 5 litrov prostora a. v. gld. 5.-

„Ni je še bilo“

Buhonia-„osle“ za brušenje nožev in kôš, s katero se more v jedni sekundi izvrstno nabrusiti najbolj topi nož ali koso, je torej neizogibno potrebna za vsacega rokodelca, tovarne itd. Ta aparat z loncem vred stane samo: komad a. v. 1 gld.

„Najpotrebniši za vsako gospodinjjo“

je univerzalni inženjski aparat, s katerim je moči v 2 minutah prirediti maslo, ametano, sneg, chateau itd. — in v jedni minuti prirediti go-to ali redko: krompir, reporadič, hren, čebulo, kumare vsakovrstno sadje itd. itd. — Ta aparat, katerega ni smeti pogrešati v nijedni kuhinji, stane komad a. v. 1 gld.

„Jako zabaven in podučljiv“

je novoiznajdeni žepni mikroskop, 4000krat povečano vidi se vsako stvar, torej nepogrešljiv za mlade in stare in posebno koristen za gospodinjstvo v preiskovanju jedil in pijač — Pridejana mu je tudi luča, katera kratkovidnim pri čitanju izbornu služiti: komad a. v. 1 gld. —

„Vsaki iznajdbi kos je“

novot mašine za kuhanje se špiritom, katera pripravi v treh minutah pečenko, krompir, prikuho, č-j, kavo, s kratka: vse; opremljena je jako elegantno, ima šrambo za špirit itd. in je nepogrešljiva za vsacega; ta praktična iznajdba stane samo: komad a. v. gld. 5.-

„Koliko je ura“

pove regulirana ura-budnica v krasnem oklepu iz nikela, s kazalom sekund in z budilnikom na zvonce, ki čudovito zveni. Ta ura teče in hudi točno in stane samo: komad a. v. gld. 3.50.

Vse te koristne stvari dobé se samo proti gotovemu plačilu ali poštnem povzetju pri

D. KLEKNERJ-U

WIEN 1-15

I., Schönlaterngasse Nr. 13.